

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 62/08-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Lálíka prerokoval sťažnosť spoločnosti S., a. s., T., zastúpenej advokátom Mgr. P. L., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 137/2001 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 137/2001 porušil základné právo spoločnosti S., a. s., T., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 137/2001 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Spoločnosti S., a. s., T., p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 120 000 Sk (slovom stodvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Spoločnosti S., a. s., T., p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 11 497 Sk (slovom jedenásťtisícštyristodeväťdesiatsedem slovenských korún), ktorú je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu Mgr. P. L., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 62/08-21 z 20. februára 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti S. a. s., T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 137/2001.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľka v tomto opísanom skutkovom stave:

„Dňa 02. 05. 2001, sme prostredníctvom nášho právneho zástupcu, podali na Krajský súd v Žiline proti odporcovi v 1. rade Č. Ž., s. r. o. ... a odporcovi v 2. rade B., a. s. ... návrh na začatie konania o určenie neplatnosti právneho úkonu alternatívne o neúčinnosť právneho úkonu.

...

Krajský súd v Žiline, z dôvodu vecnej nepríslušnosti, bez rozhodnutia predmetnú právnu vec postúpil Okresnému súdu v Žiline, o ktorej skutočnosti nás písomne informoval oznámením zo dňa 03. 07. 2001, pred ktorým súdom je táto vedená až do súčasnosti pod sp. zn.: 8 C 137/2001.

...

Okresný súd v Žiline pritom v danej právnej veci, za obdobie viac ako 6 rokov a 5 mesiacov nevykonal jediné pojednávanie. Pre objektívnosť uvádzame, že príslušný súd predsa len nariadil prvé pojednávanie, s termínom konania vytýčeným na deň 14. 11. 2007, avšak v deň jeho plánovaného konania nám bolo zo strany súdu doručené upovedomenie o jeho zrušení, ktorá skutočnosť bola odôvodnená tým, že podľa názoru súdu je náš návrh na začatie konania neurčitý.

...

Pre úplnosť uvádzame, že kým bol Okresný súd v dotknutej právnej veci nečinný, odporca v 1) rade Č. Ž., s. r. o. bol zrušený bez likvidácie, pričom zároveň bolo rozhodnuté o jeho zlúčení so spoločnosťou I., s. r. o. , ako nástupníckou spoločnosťou na základe zmluvy o zlúčení zo dňa 21. 05. 2007.

...

Obdobne po začatí konania v uvedenej veci, došlo dňa 29. 09. 2004 takisto k výmazu z obchodného registra, teda k zániku odporcu v 2) rade B., a. s., nakoľko uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. 05. 2004, č. k.: 2K 42/2003-78, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 06. 2004, sa zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku.

Okresný súd v Žiline následne svojim uznesením zo dňa 15. 11. 2004, č. k.: 8 C 137/2001-61, zastavil konanie voči odporcovi v 2) rade a predmetnú právnu vec vedie len proti odporcovi I., s. r. o., bez číselného označenia poradia odporcov.“

3. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„V právnej veci navrhovateľa S., a. s. ... T... bolo postupom Okresného súdu v Žiline porušené právo sťažovateľa – S., a. s. na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote, garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Prikazuje sa Okresnému súdu v Žiline, aby právnu vec navrhovateľa S., a. s. ... prejednal a rozhodol bez zbytočných prietahov.

Slovenská republika, zast. Okresným súdom v Žiline je povinná zaplatiť sťažovateľovi S., a. s. ... finančné zadostučinenie vo výške 250.000,- Sk, do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Slovenská republika, zast. Okresným súdom v Žiline je povinná zaplatiť sťažovateľovi S., a. s. ... trovy konania a právneho zastúpenia na účet Mgr. P. L., advokáta... takisto do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

Sťažovateľka svoju sťažnosť o primerané zadostučinenie odôvodnila takto:

„Porušovanie našich základných práv nám pritom navodzuje stav právnej neistoty, situácia v ktorej sme sa ocitli nám sťažuje vysporiadať si svoje majetkové pomery.

Vzhľadom na to, že nebola našim majetkovým právam v primeranej lehote, zákonne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana je zrejmé, že práve z dôvodu zániku odporcov v 1. a 2. rade, naše možnosti úspešného bránenia, resp. uplatňovania práva, resp. jeho reálneho výkonu, sa znížili na minimum.

Uvedené skutočnosti pritom považujeme za dôvodný podklad pre priznanie takisto primeraného finančného zadostučinenia, ktoré zároveň požadujeme.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd 31. januára 2008 a 11. júna 2008 (sp. zn. 1 SprS/17/08). K vyjadreniu okresného súdu zaujal 11. júla 2008 stanovisko právny zástupca sťažovateľky.

4.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že: *„K zdržaniu pri vybavovaní tejto veci došlo z dôvodu vysokej zaťaženia sudcov tunajšieho súdu a z dôvodu, že pôvodná zákonná sudkyňa bola preložená na výkon funkcie na Krajský*

súd v Žiline. Nový sudca po pridelení veci sa musel zaoberať aj ďalšími, mnohokrát výrazne staršími právnymi vecami, v ktorých bolo potrebné prednostne konať v snahe zabrániť vzniku prieťahov v súdnom konaní.“

V prílohe vyjadrenia pripojil stručný chronologický prehľad úkonov v predmetnom konaní.

4.2 Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu k vyjadreniu okresného súdu okrem iného uviedol:

„Tak ako to vyplýva z vyjadrenia samotného porušovateľa práva - Okresného súdu v Žiline - tento sám konštatuje, že v dotknutom občiansko-právnom konaní dochádza k prieťahom, pričom zdržanie odôvodnil vysokou zaťaženosťou sudcov tohto súdu, ako aj tým, že sudkyňa, ktorej bola predmetná civilná vec pôvodne pridelená, bola preložená na výkon svojej funkcie na Krajský súd v Žiline.

V nadväznosti na vyššie uvedené môžeme len skonštatovať, že skutočnosti, na ktoré vo svojom vyjadrení Okresný súd poukázal, existujúci stav síce vysvetľujú, no v žiadnom prípade neospravedlňujú.

...

S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania je teda nesporné, že príslušný súd sa hrubým spôsobom dopúšťa prieťahov v konaní. Sme presvedčení, že dotknutý justičný orgán mal dostatok možností a časového priestoru na riadne vykonanie procesných úkonov nevyhnutných pre vydanie právne konformného - autoritatívneho rozhodnutia vo veci samej, teda na vydanie konečného, právoplatného rozsudku.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje

ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

6. Sťažnosť v tejto veci pôvodne prijal na ďalšie konanie I. senát ústavného súdu v zložení Milan Ľalík (predseda senátu), Peter Brňák a Lajos Mészáros (sudcovia). V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2008, účinného od 1. marca 2008, I. senát ústavného súdu tvoria sudcovia Peter Brňák (predseda senátu), Marianna Mochnáčová (sudkyňa) a Milan Ľalík (sudca). Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti a k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a zo spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 137/2001 zistil tento priebeh a stav konania:

Sťažovateľka v procesnom postavení navrhovateľa proti odporcom: 1. Č. Ž., s. r. o., B., a 2. B., a. s., B., o určenie neplatnosti právneho úkonu, alternatívne o neúčinnosť právneho úkonu podala 7. mája 2001 Krajskému súdu v Žiline žalobný návrh. K žalobe pripojila výpis z obchodného registra žalovaných, zmluvu o odbere pohonných hmôt z 3. júla 1997, faktúry za odber pohonných hmôt a výpisy z katastra nehnuteľnosti.

Krajský súd v Žiline žalobný návrh zaevidoval pod sp. zn. 15 Cb 210/01.

Dňa 28. júna 2001 Krajský súd v Žiline odstúpil spis z dôvodu vecnej príslušnosti okresnému súdu.

Dňa 3. júla 2001 Krajský súd v Žiline informoval sťažovateľku o odstúpení veci okresnému súdu.

Okresný súd prevzal postúpený spis 10. júla 2001 a zaevidoval ho pod sp. zn. Nc 1779/01.

Okresný súd 12. júla 2001 vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku.

Sťažovateľka zaplatila súdny poplatok 23. júla 2001.

Okresný súd 24. júla 2001 zaslal žalobný návrh odporcom a vyzval ich, aby sa vyjadrili k žalobnému návrhu v lehote 15 dní.

Súdna tajomníčka dala 13. septembra 2001 kancelárii pokyn na preradenie spisu do registra C a spis bol zaevidovaný pod sp. zn. 8 C 137/01.

Dňa 12. augusta 2002 doručil odporca v 1. rade okresnému súdu vyjadrenie k žalobnému návrhu.

Dňa 14. augusta 2002 doručil odporca v 2. rade okresnému súdu vyjadrenie k žalobnému návrhu.

Sťažovateľka 18. augusta 2003 podaním z 10. augusta 2003 žiadala okresný súd o oznámenie aktuálneho stavu konania, pretože uplynula doba viac ako dvoch rokov od podania žaloby.

Okresnému súdu bolo 8. novembra 2004 doručené oznámenie o výmaze odporcu v 2. rade z obchodného registra a jeho zániku.

Okresný súd uznesením č. k. 8 C 137/01-61 z 15. novembra 2004 rozhodol o zastavení konania voči odporcovi v 2. rade.

Sťažovateľka prevzala prostredníctvom svojho advokáta 24. novembra 2004 uznesenie č. k. 8 C 137/01-61 z 15. novembra 2004.

Dňa 19. októbra 2007 dal sudca kancelárii pokyn na nariadenie termínu pojednávania na 14. november 2007.

Sudca 9. novembra 2007 dal kancelárii pokyn na zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 14. november 2007 z dôvodu neurčitosti žalobného návrhu.

Dňa 8. novembra 2007 spoločnosť I., s. r. o., S., požiadala o doručenie žalobného návrhu a ospravedlnila svoju neúčast' na súdnom pojednávaní.

Okresný súd uznesením č. k. 8 C 137/01-75 z 9. novembra 2007 vyzval sťažovateľku pod následkom zamietnutia žalobného návrhu, aby odstránila vady podania, pretože petit návrhu je neurčitý a materiálne nevykonateľný.

Okresný súd listom z 9. novembra 2007 oznámil účastníkom konania zrušenie nariadeného termínu pojednávania a doručil žalobný návrh spoločnosti I., s. r. o., S.

Sťažovateľka podaním 28. novembra 2007 upresnila žalobný petit.

Sudca 25. januára 2008 dal kancelárii pokyn zaslať odporcovi na vyjadrenie upravený žalobný návrh.

Dňa 23. apríla 2008 bol nariadený termín pojednávania na 14. máj 2008.

Okresný súd 14. mája 2008 vykonal súdne pojednávanie, ktoré odročil na 20. august 2008 za účelom ďalšieho konania s vedľajším účastníkom.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide

o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

1. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch

základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05, I. ÚS 98/07). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je konanie týkajúce sa určenia neplatnosti právneho úkonu, alternatívne o neúčinnosť právneho úkonu, ktoré sa začalo 7. mája 2001 a dosiaľ nebolo na súde prvého stupňa skončené. K času rozhodovania ústavného súdu konanie vedené okresným súdom v predmetnej veci trvá viac ako sedem rokov a nebolo vo veci ani raz meritórne rozhodnuté.

1.2 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd aj v predmetnom prípade bral do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o určenie neplatnosti právneho úkonu, alternatívne o neúčinnosť právneho úkonu nehodnotil ako právne a skutkovo zložité konanie.

1.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priesťahom. Procesné návrhy sťažovateľky neboli dôvodom doterajšej dĺžky súdneho konania (pozri chronologický priebeh konania v časti II odôvodnenia), aj keď navrhovala zmenu žalobného petitu.

1.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priesťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov.

Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd zistil, že okresný súd vo veci konal, a to až do 13. septembra 2001, keď súdna tajomníčka dala kancelárii pokyn na preradenie

spisu do registra C. V období od 14. septembra 2001 do 15. novembra 2004 bol okresný súd absolútne nečinný v trvaní viac ako troch rokov a dvoch mesiacov. Ďalej bol okresný súd nečinný v období od 16. novembra 2004 do 19. októbra 2007 v trvaní dvoch rokov a jedenásť mesiacov. Celková dĺžka nečinnosti okresného súdu trvá viac ako šesť rokov, pričom konanie – bez toho, aby bolo na okresnom súde skončené vydaním rozhodnutia, trvá už viac ako sedem rokov a tri mesiace.

Aj predseda okresného súdu priamo uznal priet'ahy v súdnom konaní v liste sp. zn. 1 SprS/17/08 z dôvodu vysokej zaťažnosti sudcov a personálnej zmeny, lebo zákonná sudkyňa bola preložená na Krajský súd v Žiline.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou priet'ahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Aj keď sťažovateľka menila žalobný petit, konala v rámci možností, ktoré jej dáva Občiansky súdny poriadok ako následok pri zmene účastníkov súdneho konania, a preto podstatný podiel sťažovateľky na priet'ahoch ústavným súdom nebol zistený.

Ústavný súd hodnotí obdobie absolútnej nečinnosti okresného súdu ako zbytočný priet'ah v trvaní viac ako šesť rokov.

2. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

3. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

4. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 250 000 Sk z dôvodu, že činnosti okresného súdu nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľka obrátila na štátny orgán. Svoju žiadosť odôvodňuje ďalej tým, že „... nebola našim majetkovým právam v primeranej lehote, zákonne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana je zrejmé, že práve z dôvodu zániku odporcov v 1) a 2) rade, naše možnosti úspešného bránenia, resp. uplatňovania práva, resp. jeho reálneho výkonu, sa znížili na minimum“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci (najmä na neprimeranú dĺžku konania pred okresným súdom, na jej predmet a význam pre účastníkov konania) ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky (pozri body 1.1 až 1.4 tejto časti), ako aj na predmet konania považuje za primerané v sume 120 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

5. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Úspešnej s'ťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (s'ťažnosť) z 30. novembra 2007 a vyjadrenie z 15. júla 2008. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v roku 2007 bola 1/6 z výpočtového základu 17 822 Sk, t. j. 2 970 Sk, čo spolu s režijným paušálom 178 Sk predstavuje sumu 3 148 Sk + 19 % DPH. Advokát v roku 2007 vykonal dva právne úkony, a preto mu prináleží odmena 7 492 Sk. V roku 2008 1/6 z výpočtového základu 19 056 Sk je 3 176 Sk, čo spolu s režijným paušálom 190 Sk predstavuje sumu 3 366 Sk + 19 % DPH. Advokátovi prináleží za úkon vykonaný v roku 2008 odmena 4 005,54 Sk.

Odmena advokátovi za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom predstavuje celkovú sumu (za tri úkony právnych služieb) 11 497 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008